

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 7. maj 2009
Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2009-792-0891
Dok.: HVE40150

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 688 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. april 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Morten Messerschmidt (DF).

Brian Mikkelsen

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 688 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Vil ministeren redegøre for, om de almindelige regler for forvaltningsvirksomhed (forvaltnings- og offentlighedsloven mv.) også gælder for forhold, hvor Styrelser agerer som selvstændige juridiske personer i forhold til private tredjeparter? Der tænkes på den situation, hvor eksempelvis Skov- og Naturstyrelsen agerer som lodsejer over et stykke jord. Er den korrespondance m.v., der i denne forbindelse sker mellem den enkelte styrelse og en eventuel lejer af jorden, da omfattet af de for forvaltningen almindeligt gældende regler?

Svar:

Justitsministeriet har forstået det stillede spørgsmål således, at der ønskes svar på, om en statslig styrelse, som f.eks. Skov- og Naturstyrelsen, er omfattet af reglerne om aktindsigt i henholdsvis offentlighedsloven og forvaltningsloven, når styrelsen foretager privatretlige dispositioner i forhold til en privat tredjemand.

Offentlighedsloven og forvaltningsloven gælder som udgangspunkt alene for institutioner (organer), som kan henføres til den offentlige forvaltning. Der kan i den forbindelse henvises til offentlighedslovens § 1, stk. 1, hvorefter loven gælder for ”al virksomhed, der udøves af den offentlige forvaltning”, og til forvaltningslovens § 1, stk. 1, hvorefter loven gælder for ”alle dele af den offentlige forvaltning.”

Om udtrykket ”den offentlige forvaltning” anføres bl.a. følgende i bemærkningerne til bestemmelsen i offentlighedslovens § 1, stk. 1, jf. her ved Folketingstidende 1985-86, Tillæg A, sp. 202:

”Ved fastlæggelsen af, hvilke myndigheder og institutioner der skal henregnes til »den offentlige forvaltning«, skal der lægges vægt på en bedømmelse af institutionernes organisatoriske placering og kun i tilfælde, hvor denne kan give anledning til tvivl, tillige på, hvilke funktioner institutionen udøver.”

Som det fremgår, skal der ved afgørelsen af, om en institution (et organ) kan henregnes til den offentlige forvaltning, lægges vægt på institutionens organisatoriske stilling og ikke – medmindre særlige forhold gør sig gældende – dens funktioner (opgaver).

Heraf følger, at offentlighedsloven og forvaltningsloven – medmindre andet måtte være bestemt – vil gælde for den virksomhed, som udøves af

bl.a. statslige styrelser, når disse foretager privatretlige dispositioner i forhold til private tredjemænd.

Det skal i den forbindelse dog nævnes, at størstedelen af forvaltningslovens regler alene gælder for ”behandlingen af sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse”, jf. lovens § 2, stk. 1. Endvidere er det efter lovens regler som udgangspunkt en betingelse, at man er part i den pågældende afgørelsessag. Når det gælder en statslig styrelses indgåelse af kontraktsforhold eller lignende privatretlige dispositioner vil det derfor alene være forvaltningslovens regler om inhabilitet og tavshedspligt m.v., som vil finde anvendelse, jf. bl.a. John Vogter, Forvaltningsloven med kommentarer (3. udgave), 2001, side 125 ff.

Om spørgsmålet om anvendelsesområdet for offentlighedsloven og forvaltningsloven kan i øvrigt generelt henvises til John Vogter, Offentlighedsloven med kommentarer (3. udgave), 1998, side 48 ff., John Vogter, Forvaltningsloven med kommentarer (3. udgave), 2001, side 103 ff., og Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Forvaltningsret (2. udgave), 2002, side 29 ff. og 84 ff.